

Dosarul nr. 2rhc-96/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. N. Iordachi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (I. Sîrcu, V. Burduh, N. Vascan)

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Orizont” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a încheierii din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău

c o n s t a t ă:

La 18 noiembrie 2016, SA „Orizont” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 870 821,12 lei și cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în sumă de 26 124,63 lei, achitată la depunerea acțiunii.

În urma concretizărilor pretențiilor, SA „Orizont” a solicitat încasarea sumei de 870 821,12 lei, cu titlu de datorie contractuală, suma de 783 739 lei, cu titlu de penalitate, suma de 151 069,57 lei, cu titlu de dobânda de întârziere și suma de 50 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, compuse din taxa de stat, achitată la depunerea acțiunii.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul SRL „Sapiens”, în beneficiul SA „Orizont” datoria în mărime de 870821 lei, dobânda de întârziere, în mărime de 151069 lei, penalitatea în mărime de 450000 lei și cheltuieli, suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în mărime de 50000 lei, în total suma de 1521890 lei. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins.

La data de 10 ianuarie 2018, SRL „Sapiens” a depus cerere de apel

nemotivată, împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Sapiens” și apelantei i s-a acordat un termen de 10 zile, de la recepționarea prezentei încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, pentru a prezenta cererea de apel motivată și probele invocate, în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 33 117,53 lei.

La data de 17 aprilie 2018, SRL „Sapiens” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a solicitat repunerea în termenul de lichidare a neajunsurilor cererii de apel, scutirea de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Sapiens”, din motivul că, apelanta nu a lichidat neajunsurile în termen, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată, probele invocate în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 33 117,53 lei.

La data de 21 aprilie 2018, SRL „Sapiens” a declarat recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de SRL „Sapiens” și s-a menținut încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea depusă de SRL “Sapiens” cu privire la explicarea deciziei din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție.

La 09 noiembrie 2018, SRL “Sapiens” a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana și a încheierii din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea revizurii, casarea hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana și a încheierii din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă parțial acțiunea înaintată de SRL “Orizont” și încasarea restanței pecuniare în mărime de 56 837,93 lei.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenta SRL “Sapiens” a indicat că hotărârea instanței de fond a fost axată pe argumentul fals al reclamantei referitor la

faptul că aceasta a executat lucrări în valoarea de 4 442 151,52 lei. Or, din actele pe care le-a anexat SA „Orizont” la cererea de chemare în judecată, reiese că nu toate procesele verbale de recepție a lucrărilor executate au fost semnate și recepționate de către SRL „Sapiens”, corespunzător nu toate lucrările au fost recepționate.

Revizuenta a menționat că prin procesul verbal nr. 1 din 30 noiembrie 2016, beneficiarul, Primăria Hîncești a refuzat să recepționeze lucrările executate de SA „Orizont” din motivul executării lucrărilor în mod necorespunzător, fiind solicitată remedierea acestora.

Astfel, revizuenta a invocat că din valoarea pretinsei datorii de 870 821,12 lei urmează a fi scăzută suma de 315 428,32 lei, deoarece nu a fost probată executarea lucrărilor, fiind prezentat doar un deviz pentru lucrările viitoare.

La fel, revizuenta a indicat că SA „Orizont” a executat lucrări în valoare de 252 831,04 lei, sumă achitată de SRL „Sapiens” SA „Orizont”, dar care nu a fost achitată de Primăria Hîncești revizuintei.

Revizuenta SRL “Sapiens” a invocat că, prin excluderea din actul de verificare reciprocă a sumelor pentru care reclamanta nu a prestat servicii, se va reține că SA „Orizont” a prestat servicii în valoare de 3 108 938,39 lei, dintre care SRL „Sapiens” a achitat 3 165 776,32 lei, iar diferența în mărime de 56 837,93 lei, constituie datoria pe care revizuenta o recunoaște.

Prin urmare, revizuenta a menționat că într-u restabilirea echității, este oportună revizuirea hotărîrii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cu eventuala casare a acesteia și dispunerea reexaminării cauzei în fond, în cadrul căreia să se ia în considerație circumstanțele și actele anexate la prezenta cerere de revizuire.

La data de 04 decembrie 2018, SRL „Sapiens” a depus cerere de revizuire suplimentară, în care adițional celor indicate în cererea de revizuire inițială a indicat că la solicitarea Primăriei Hîncești, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a efectuat un controlul inopinant privind volumele și costurile executate de către antreprenorul revizuintă la lucrările de reconstrucție a sistemului de canalizare din orașul Hîncești. Astfel, la 31 octombrie 2018, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a emis procesul verbal de control al volumelor și costurilor lucrărilor executate de SRL „Sapiens” întocmind un borderou de recalculare a valorii și costurilor acestor lucrări.

Revizuenta a menționat că procesul verbal menționat supra, relevă o serie de încălcări și neexecutări a volumelor de lucru, vicii depistate pe sectoarele în care intimata SA „Orizont” a executat aceste lucrări, în calitate de subantreprenor, în baza contractului nr. 5/15 din 02 iunie 2015, încheiat între SRL „Sapiens” și SA „Orizont”.

Revizuenta SRL „Sapiens” a invocat că Agenția pentru Supraveghere Tehnică a constatat că SRL „Sapiens”, în calitate de antreprenor general, nu a executat lucrări în valoare de 522 552,20 lei, și revizuenta și-a asumat obligația de a remedia neajunsurile depistate.

La fel, revizuenta a invocat că între SRL „Sapiens” și SA „Orizont” a fost încheiat un acord de garanție, conform căruia, SRL „Sapiens”, în calitate de antreprenor general, își rezervă dreptul de a reține 10% din valoarea lunară a

lucrărilor executate de către SA „Orizont”, care vor fi rambursate acesteia după finalizarea și semnarea procesului -verbal de recepție a fiecărei etape de executare a lucrărilor.

La data de 22 noiembrie 2018 în adresa SA „Orizont” a fost expediată cererea de revizuire depusă de SRL „Sapiens”.

La 28 noiembrie 2018 SA „Orizont” a depus referință la cererea de revizuire depusă de SRL „Sapiens”, prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a cererii de revizuire depusă de SRL „Sapiens”.

Verificând temeiurile de revizuire indicate în cererea depusă de SRL “Sapiens”, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de SRL “Sapiens” este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

În corespundere cu articolul 452 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul judiciar a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Art. 446 al Codului de procedură civilă, stabilește că pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 448 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută,

modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Colegiul reține că, revizuirea SRL "Sapiens" a indicat expres că solicită revizuirea hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cu eventuala casare și dispunerea examinării în fond precum și a încheierii din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.122, 124 vol. II).

Din această perspectivă, Colegiul indică că prin cererea de revizuire declarată de SRL "Sapiens" au fost contestate prin calea de atac extraordinară, revizuirea, 2 acte ale instanțelor judecătorești, și anume: hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana și încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la revizuirea hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, Colegiul relevă că trebuie să se pronunțe dacă Curtea Supremă de Justiție este competentă să judece o atare situație juridică.

Cu privire la acest aspect, instanța notează că art. 448 alin. (1) al Codului de procedură civilă prevede expres că, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Colegiul reține că, prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul SRL „Sapiens”, în beneficiul SA „Orizont” datoria în mărime de 870821 lei, dobânda de întârziere, în mărime de 151069 lei, penalitatea în mărime de 450000 lei și cheltuieli, suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în mărime de 50000 lei, în total suma de 1521890 lei. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins.

Prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Sapiens”, din motivul că, apelanta nu a lichidat neajunsurile în termen, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată, probele invocate în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 33 117,53 lei.

Astfel, Colegiul relevă că în litigiul dedus judecății, este evident că hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana deși a fost contestată cu apel, acesta nu a fost examinat din motivul restituirii cererii de apel, respectiv hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana a devenit irevocabilă, fără a fi examinată în fond în instanța de apel.

Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea părții de a depune cerere de revizuire asupra hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana la instanța de fond, și anume Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, conform competenței specificate în art. 448 alin. (1) al Codului de procedură civilă, care prevede expres că cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, mutatis mutandis, cauza

Ryabykh vs Rusia, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza Pravednaya vs Rusia, hotărârea din 18 noiembrie 2004, § 25; cauza Giuran vs România, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție trage concluzia că Curtea Supremă de Justiție nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de SRL „Sapiens” împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Cu referire la revizuirea încheierii din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul relevă că trebuie să se pronunțe dacă acest act procedural poate constitui obiect al revizurii.

Colegiul reiterează că art. 446 al Codului de procedură civilă, stabilește că pot fi supuse revizurii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.1861 pot fi supuse revizurii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizurii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizurii nu se supun niciunei căi de atac.

Astfel, Colegiul relevă că, încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu se referă la fondul cauzei, dar soluționează problema primirii în procedură a cererii de apel depuse de SRL „Sapiens”.

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de SRL „Sapiens”.

Colegiul relevă că, deși legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 al Codului de procedură civilă, a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să declare revizuire, când nu sunt respectate condițiile de formă din art. 451 alin. (1) și (3) al Codului de procedură civilă, în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizurii sau instanța nu este competentă să examineze cererea de revizuire.

Respectiv, cererea de revizuire depusă de SRL „Sapiens” este declarată împotriva unui act ce nu se supune revizurii, în cazul constestării cu revizuire a încheierii din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și nu este de competența Curții Supreme de Justiție în cazul cererii de revizuire formulată de SRL „Sapiens” împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău.

Reieșind din cele menționate supra și din prevederile art. 446, 448, 451 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuirea depusă de SRL „Sapiens” urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Orizont” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan